

Příloha 1 dopis ředitelům mateřských škol

Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli,

velmi Vás prosím o spolupráci při šetření, které je zaměřeno na vzdělávání dětí mladších tří let. Pro potřeby zkoumání jsem připravila dva dotazníky. Jeden je určen přímo Vám a Vaším kolegyním/kolegům, druhá je pro rodiče dětí, které nastoupily do mateřské školy před dovršením třetího roku věku (nejen letos).

Moje žádost má tedy tři části. Prosím o:

1. přeposlání příslušné přílohy rodičům těchto dětí s prosbou o zapojení,
2. vyplnění online formuláře, jehož odkaz najdete spolu s bližšími informacemi v příloze určené učitelům,
3. přeposlání příslušné přílohy Vaším kolegyním/kolegům s prosbou o zapojení.

Čas pro vyplnění mají všichni respondenti do neděle 18. 10. 2020. Pokud do Vaší mateřské školy nepřijímáte děti mladší tří let, považujte tuto žádost za bezpředmětnou.

Předem moc děkuji za Váš čas.

Mgr. Hana Splavcová

Příloha 2 průvodní dopis pro rodiče

Milí rodiče,

dovoluji si Vás oslovit prostřednictvím mateřské školy, kterou jste si vybrali pro vzdělávání Vašeho dítěte v době před dovršením tří let věku. Vzdělávání dětí mladších tří let v mateřské škole (nebo jiné instituci) je stále diskutovaným tématem na různých úrovních. Připravený dotazník by měl přispět k odkrytí důležitých aspektů, potřebných pro argumentaci potřebnosti takové služby k naplňování potřeb rodin s dětmi. Také by měl přispět k poznání, jak rodina vnímá vlastní potřeby dítěte. Zároveň budou v obdobném formátu osloveny učitelky/ředitelky mateřských škol. Následně budou výstupy z dotazníků doplněny o informace, které vyplynou z rozhovorů se zástupci jednotlivých aktérů, kteří vyjádří svůj souhlas.

Dotazník je součástí doktorandského projektu podpořeného Grantovou agenturou Univerzity Karlovy v Praze. Výsledky šetření budou zpracovány, publikovány a stanou se součástí disertační práce věnované problematice spolupráce rodiny a mateřské školy při vzdělávání dětí mladších tří let.

Věnuji se této problematice řadu let a podporuji úpravu podmínek v institucích pro děti raného věku v souladu s jejich aktuálními potřebami. Zapojením do šetření mi můžete pomoci v dalším mapování problematiky zařazování dětí mladších tří let do mateřské školy a následně ke zlepšování podmínek zohledňujících potřeby dětí a jejich rodin.

Odpovědi na otázky Vám zaberou cca 15-20 minut.

[Online formulář najdete ZDE](https://docs.google.com/forms/d/1Y8bpGsjWoRsSqEOFjgcimieJa6uw2XhjdVb2Gb0vD3k/viewform?edit_requested=true), případně můžete zkopírovat přímo tento odkaz: https://docs.google.com/forms/d/1Y8bpGsjWoRsSqEOFjgcimieJa6uw2XhjdVb2Gb0vD3k/viewform?edit_requested=true.

Prosím o vyplnění do 18. 10. 2020. V případě jakéhokoliv problému s formulářem mne můžete kontaktovat na mailu hana.splavcova@npicr.cz.

Vyplnění je anonymní, nezavazuje k další spolupráci. Pokud budete mít zájem účastnit se cíleného šetření, budete ochotni odpovědět na další dotazy v individuálním rozhovoru, uveďte, prosím, do formuláře své kontaktní údaje.

Předem děkuji za Váš čas a odpovědi.

Mgr. Hana Splavcová, doktorand PedF UK v Praze, 30. 9. 2020

Příloha 3 dotazník pro rodiče

Obecná část potřebná k vyhodnocení a meziregionálnímu srovnání.

1. Z jakého jste regionu? Prosím, zaškrtněte.

Praha	Královehradecký	Ústecký	Karlovarský	Jihočeský	
Vysočina	Jihomoravský	Zlínský	Středočeský	Pardubický	
	Moravskoslezský	Liberecký	Olomoucký	Plzeňský	

2. V jak velké obci žijete? Prosím, zaškrtněte.

Do 500 obyvatel	Do 1000 obyvatel	Do 10000 obyvatel	Do 50000 obyvatel	větší	
-----------------	------------------	-------------------	-------------------	-------	--

3. Nachází se mateřská škola v obci, kde žijete?

ano	ne
-----	----

4. Pokud ne, jak daleko dojíždíte? Doplňte, prosím:km.

5. Je v místě, kde se nachází mateřská škola, také jiná instituce poskytující obdobnou službu?

ano	ne
-----	----

6. Pokud ano, prosím, zaškrtněte všechny možnosti, o kterých víte.

Dětská skupina	Soukromé zařízení	Jesle	Mateřské centrum	Jiné	
----------------	-------------------	-------	------------------	------	--

7. Pokud jiné, jaké?

8. Žije Vaše dítě v úplné rodině?

ano	ne
-----	----

9. Má Vaše dítě sourozence?

ano	ne
-----	----

10. Pokud ano, kolik, jejich věk.

Otázky směřující k naplňování Vašich potřeb

11. Pokuste se, prosím, vyjádřit jednou větou, proč jste se rozhodli umístit Vaše dítě do mateřské školy před dovršením třetího roku věku (Vaše potřeby, motivy)?

.....

12. Vybírali jste z několika MŠ?

ano	ne
-----	----

13. Co pro Vás bylo pro výběr MŠ důležité? Vyberte minimálně jednu, maximálně tři možnosti, nejvíce odpovídající vaší potřebě.

Dostupnost		Přístup k dětem	
Samostatná třída pro děti raného věku		Možnost postupné adaptace	
Personál		Kladné reference	
Vybavenost MŠ		Vzdělávací program	
Provozní doba		Sourozenec v MŠ	
Otevřenost školy			
Jiné – doplňte			

14. Pokud jiné, jaké?

15. Je z Vašeho pohledu lepší, aby dítě mladší tří let docházelo do:

samostatné třídy dětí tohoto věku	
do třídy věkově smíšené, kde jsou i děti starší	

16. Jak staré bylo Vaše dítě v době, kdy nastupovalo do mateřské školy (září)?

2r	2r 1m	2r 2m	2r 3m	2r 4m	2r 5m	2r 6m	2r 7m	2r 8m	2r 9m	2r 10m	2r 11m

17. Jak dlouho chodí Vaše dítě do mateřské školy?

1. Rok	2. rok	3. rok	4. rok

18. Jak často docházelo Vaše dítě v prvním roce docházky do mateřské školy?

Denně	
Max. 3x v týdnu	
1x týdně	

19. Na kolik hodin průměrně docházelo Vaše dítě v prvním roce docházky do mateřské školy?

Do 4 hodin	
Do 6 hodin	
Do 8 hodin	
Déle	

20. Co oceňujete na Vaší mateřské škole?

.....

21. Co ve Vaší mateřské škole postrádáte?

.....

22. Jakým způsobem s Vámi komunikuje Vaše mateřská škola a jakým způsobem probíhá předávání informací o dítěti a dění v mateřské škole? – uveďte všechny způsoby, o kterých víte.

Individuální konzultace – pravidelné		Email	
Individuální konzultace na vyžádání		Webové stránky	
Hromadné schůzky		Nástěnka	
Informace při předávání dítěte		Školní časopis	
Jiné			

23. Pokud jiné, jaké?

24. Jakou z těchto forem komunikace preferujete Vy? – prostor pro vyjádření

25. Jaké akce organizuje mateřská škola pro podporu spolupráce z rodinou? Označte, prosím, všechny možnosti, které odpovídají skutečnosti.

Den otevřených dveří		Společné výlety	
Besídka		Táboráky	
Beseda s odborníkem		Oslavy (Den dětí, Den matek...)	
Jiné			

26. Pokud jiné, jaké?

27. Zúčastňujete se těchto akcí?

Vždy	Většinou	Někdy	Nikdy
------	----------	-------	-------

28. Jakou z těchto forem spolupráce preferujete Vy? – prostor pro vyjádření

29. Ocenili byste ještě jinou formu spolupráce? Popište:

30. Umožňuje Vaše mateřská škola dětem adaptační program?

ano	ne
-----	----

31. Pokud ano, popište jaký.

32. Co by, podle Vás, mohlo ještě více podpořit plynulý, klidný a bezpečný přechod Vašeho dítěte z rodiny do mateřské školy?

Otázky směřující k naplňování potřeb Vašeho dítěte

33. Co jste považovali za potřebné, aby vaše dítě zvládlo před nástupem do mateřské školy?

34. Jak byste popsali vztah Vašeho dítěte k mateřské škole?

.....
35. Jaké nové znalosti a dovednosti získalo Vaše dítě díky pobytu v mateřské škole?

.....
36. Čím mateřská škola nejvíce přispívá k rozvoji Vašeho dítěte?

.....
37. Jakým způsobem a jak často Vás mateřská škola informuje o prospívání vašeho dítěte a jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení?

38. Jakým způsobem se s Vámi mateřská škola domlouvá na společném postupu při výchově vašeho dítěte?

39. Co si myslíte, že by Vaše dítě nejvíce potřebovalo pro prožití šťastného dětství?

.....
40. Velmi si cením Vašich odpovědí. V případě, že jste ochotni odpovídat na další dotazy, svěřit se s vlastní dobrou či méně vstřícnou zkušeností související s Vaším rozhodnutím přihlásit dítě do mateřské školy před dovršením třetího roku věku, s čím jste se museli potýkat, co Vás překvapilo, vyplňte, prosím, kontaktní údaje: jméno, tel., mail

.....
I v tomto případě zaručuji Vaši anonymizaci ve zpracování a prezentaci zjištění.

Předem moc děkuji a těším se na spolupráci. Hana Splavcová

Příloha 4 průvodní dopis pro učitele

Vážené a milé kolegyně, vážení a milí kolegové,

dovoluji si Vás oslovit v souvislosti se vzděláváním dětí mladších tří let ve Vaší mateřské škole. Vzdělávání dětí mladších tří let v mateřské škole (nebo jiné instituci) je stále diskutovaným tématem na různých úrovních. Připravený dotazník by měl přispět k odкрыtí důležitých aspektů, potřebných pro argumentaci pro podporu vytváření adekvátních podmínek v mateřských školách, reflektujících zájem a potřeby dítěte, jeho rodiny i zaměstnanců mateřské školy. Také by měl přispět k poznání, jak rodina vnímá vlastní potřeby dítěte. Zároveň budou v obdobném šetření osloveni rodiče. Následně budou výstupy z dotazníků doplněny o informace, které vyplynou z rozhovorů se zástupci jednotlivých aktérů, kteří vyjádří svůj souhlas.

Dotazník je součástí doktorandského projektu podpořeného Grantovou agenturou Univerzity Karlovy v Praze. Výsledky šetření budou zpracovány, publikovány a stanou se součástí disertační práce věnované problematice spolupráce rodiny a mateřské školy při vzdělávání dětí mladších tří let.

Věnuji se této problematice řadu let a podporuji úpravu podmínek v institucích pro děti raného věku v souladu s jejich aktuálními potřebami. Zapojením do šetření mi můžete pomoci v dalším mapování problematiky zařazování dětí mladších tří let do mateřské školy a následně ke zlepšování podmínek zohledňujících potřeby dětí a jejich rodin. Vyplnění je anonymní, nezavazuje k další spolupráci. Pokud budete mít zájem účastnit se cíleného šetření, budete ochotni odpovědět na další dotazy v individuálním rozhovoru, můžete na konci uvést své kontaktní údaje.

Odpovědi na otázky Vám zaberou cca 15-20 minut.

[Online formulář najdete ZDE](https://docs.google.com/forms/d/1Czd_2nb2KYQkRmzrOPDKvII_TM9gyhDfmUf78Ik4GaY/viewform?edit_requested=true), případně můžete zkopírovat tento odkaz: https://docs.google.com/forms/d/1Czd_2nb2KYQkRmzrOPDKvII_TM9gyhDfmUf78Ik4GaY/viewform?edit_requested=true.

Prosím o vyplnění do 18. 10. 2020. V případě jakéhokoliv problému s formulářem mne můžete kontaktovat na mailu hana.splavcova@npicr.cz.

Vyplnění je anonymní, nezavazuje k další spolupráci. Pokud budete mít zájem účastnit se cíleného šetření, budete ochotni odpovědět na další dotazy v individuálním rozhovoru, uveďte, prosím, ve formuláři své kontaktní údaje.

Předem děkuji za Váš čas a odpovědi.

Mgr. Hana Splavcová, doktorand PedF UK v Praze

Příloha 5 dotazník pro učitele v mateřské škole

Obecná část potřebná k vyhodnocení a meziregionálnímu srovnání.

1. V jakém kraji se nachází vaše mateřská škola? – Prosím, zaškrtněte.

Praha	Královeský	Ústecký	Karlovarský	Jihočeský	
Vysočina	Jihomoravský	Zlínský	Středočeský	Pardubický	
	Moravskoslezský	Liberecký	Olomoucký	Plzeňský	

2. V jak velké obci se nachází vaše mateřská škola? Prosím, zaškrtněte.

Do 500 obyvatel	Do 1000 obyvatel	Do 10000 obyvatel	Do 50000 obyvatel	větší	
-----------------	------------------	-------------------	-------------------	-------	--

3. Je v místě, kde se nachází mateřská škola ještě jiná mateřská škola?

ano	Ne
-----	----

4. Je v místě, kde se nachází Vaše mateřská škola také jiná instituce poskytující obdobnou službu?

ano	Ne
-----	----

5. Pokud ano, označte, prosím, všechny možnosti, o kterých víte.

Dětská skupina	
Jesle	
Soukromé zařízení	
Mateřské centrum	
Žádné	
Jiné	

6. Pokud jiné, jaké?

7. Jak velká je vaše mateřská škola?

	tříd.
--	-------

8. Jaké uspořádání má vaše mateřská škola?

Samostatná MŠ		
Součást sloučeného subjektu více MŠ		
Součást sloučeného subjektu s jiným stupněm poskytovaného vzdělávání		

9. V případě, že se jedná o sloučený subjekt několika mateřských škol, uveďte, prosím, počet.

10. Kdo je zřizovatelem vaší mateřské školy?

Kraj	
Obec nebo svazek obcí	

Církev	
Soukromý subjekt	

11. Hlásí se vaše mateřská škola k nějakému programu? (Zdravá mateřská škola; Montessori; Waldorfská škola; lesní mateřská škola; jiné)

Ano	
Ne	

12. Pokud ano, uveďte k jakému:

Otázky směřující k naplňování Vašich potřeb, potřeb dětí a jejich rodin.

13. Jak často chodí obvykle děti mladší tří let do Vaší mateřské školy?

Denně	
Max. 3x v týdnu	
1x týdně	

14. Kolik hodin je průměrně dítě mladší tří let ve Vaší mateřské škole?

Do 4 hodin	
Do 6 hodin	
Do 8 hodin	
Déle	

15. Jsou děti mladší tří let zařazeny do samostatné třídy?

Ano	Ne
-----	----

16. Pokud ano, kolik dětí je v této třídě?

17. Pokud ne, kolik dětí je ve třídě a kolik z nich je mladších tří let?

Celkový počet dětí ve třídě	
Z toho mladších tří let	

18. Kolik dospělých pečuje souběžně o děti ve třídě, kde jsou děti mladší tří let?

19. Souběžné působení více dospělých je zajištěno:

Po celý den	
Část dne – specifikujte čas a činnosti:	

20. V případě, že je souběžné působení zajištěno část dne, specifikujte dobu a činnosti.

21. Jaká je jejich kvalifikace?

Učitelka MŠ – počet			
Chůva – počet			
Jiná – počet		Jaká?	

22. Jakou máte praxi s dětmi do tří let?

Žádnou	
Do tří let	
Více	

23. Umožňuje Vaše mateřská škola dětem postupnou adaptaci?

Ano	Ne
-----	----

24. Pokud ano, jak je rodiči využívána?

Vždy	Většinou	Někdy	Nikdy
------	----------	-------	-------

25. Jaký adaptační program nabízí Vaše mateřská škola?

.....

26. Jak získává Vaše mateřská škola informace o dítěti před nástupem do mateřské školy?

.....

.....

27. Proč si rodiče podle vás vybrali pro dítě mladší tří let právě Vaši mateřskou školu? Označte, prosím, minimálně jeden, maximálně tři důvody.

Dostupnost		Přístup k dětem	
Samostatná třída pro děti raného věku		Možnost postupné adaptace	
Personál		Kladné reference	
Vybavenost MŠ		Vzdělávací program	
Provozní doba		Sourozenec v MŠ	
Jiné -			

28. Jiné, jaké?

29. Co podle vás rodiče na vaší mateřské škole nejvíce oceňují?

.....

30. Co podle vás rodiče na vaší mateřské škole nejvíce postrádají?

.....

31. Čím vaše mateřská škola nejvíce přispívá k rozvoji dětí raného věku?

.....

32. Jaké konkrétní podmínky vytváří Vaše mateřská škola pro děti mladší tří let?

.....

33. Co vám působí největší obtíže při vzdělávání dětí mladších tří let?

.....

34. Jakým způsobem komunikuje Vaše mateřská škola s rodiči a jakým způsobem probíhá předávání informací o dítěti a dění v mateřské škole? – uveďte všechny způsoby, které škola nabízí.

Individuální konzultace – pravidelné		Email	
Individuální konzultace na vyžádání		Webové stránky	
Hromadné schůzky		Nástěnka	
Informace při předávání dítěte		Školní časopis	
Jiné			

35. Pokud jiné, jaké?

36. Jakou formu předávání informací, podle Vaší zkušenosti, rodiče nejčastěji využívají?

.....

37. Jakou formu předávání informací preferujete vy?

.....

38. Jaké akce organizuje vaše mateřská škola pro podporu spolupráce z rodinou? Označte, prosím, všechny možnosti dle skutečnosti.

Den otevřených dveří		Společné výlety	
Besídka		Táboráky	
Beseda s odborníkem		Oslavy (Den dětí, Den matek...)	
Jiné			

39. Pokud jiné, jaké?

40. Jakou formu spolupráce s rodiči preferujete vy a proč?

.....

41. Jaké znalosti, dovednosti, které získávají děti raného věku díky pobytu v mateřské škole, považujete za nejdůležitější?

.....

42. Jakým způsobem a jak často informujete rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení?

.....

43. Jakým způsobem se domlouváte s rodiči na společném postupu při výchově dítěte?

.....

44. Co by podle Vás přispělo k větší kvalitě vzdělávání dětí mladších tří let?

.....
45. Ve které oblasti cítíte potřebu získávání dalších informací? Označte, prosím, všechny oblasti, které Vy osobně považujete pro sebe a svůj rozvoj za potřebné.

Pedagogická diagnostika		Hygiena	
Metody a formy práce		Didaktika	
Potřeby dětí		Podmínky	
Spolupráce s rodinou		Jiné – jaké?	

46. Pokud jiné, jaké?

47. Velmi si cením Vašich odpovědí. V případě, že jste ochotni odpovídat na další dotazy, svěřit se s vlastní dobrou či méně vstřícnou zkušeností související s docházkou dětí do mateřské školy před dovršením třetího roku věku, s čím jste se museli potýkat, co Vás překvapilo, vyplňte, prosím, kontaktní údaje: jméno, tel., mail

.....
I v tomto případě zaručuji Vaši anonymizaci ve zpracování a prezentaci zjištění.

Předem moc děkuji a těším se na spolupráci. Hana Splavcová

Příloha 6 struktura rozhovoru pro ohniskové skupiny

Osnova ohniskových skupin

- Poděkování za připojení
- Představení
- Seznámení s účelem online setkání
- Nastavení časové dotace (max. 90 minut)
- Čas pro odpovědi
- Poděkování, shrnutí a závěr

Předávání informací o dítěti (návaznost na dotazníky)

- Způsob předávání informací
- Obsah informace

Možnost a využití individuálních konzultací (návaznost na dotazníky)

- Iniciátor individuálních konzultací
- Pravidelnost a četnost individuálních konzultací
- Účel individuálních konzultací

Sdílení zkušeností

Doplňující otázka: dozvídáte se při setkání s učiteli něco hezkého o svém dítěti? Dozví se rodiče při setkání něco hezkého o svém dítěti?

V ohniskových skupinách učitelů budou využity informace získané z ohniskových skupin rodičů.